

Яка ціна великої ілюзії?

Віктор Першко

Про спортивну недобудову знову нагадали. У суді.

Рішення Господарського суду про неправомірність проведеного ще у 2019-му році тендеру на спорудження спортивного комплексу і плавального басейну у селищі Романові можна було очікувати і прогнозувати. Адже хто б і що не казав, а тендер було проведено із певними порушеннями, хоча на це спочатку мало хто звертав належну увагу. На очах романівчан виникла велика мета, велика мрія, яка, щоправда, перетворилася у велику ілюзію, а потім – у майданчик із недобудованим приміщенням по вулиці Медичній, 2А.

Однак сьогодні рішення Господарського суду у Романові багато хто неправильно трактує, пояснює і робить абсолютно нелогічні висновки. У мережі «Фейсбук» з'явилася злива реплік і поствів, де наполегливо просувалася тема зловживань влади у ході будівництва спорткомплексу із плавальним басейном. Звісно ж, автори таких дописів свідомо і навмисне прагнули приклеїти ярлик безгосподарності, злочинної недбалості на адресу нинішньої влади у Романові. Тобто на адресу Романівської селищної ради. Такі дописи і репліки прагнуть одного: за будь-яку ціну, користуючись будь-якою можливістю, дестабілізувати ситуацію в громаді.

Насправді жодної вини керівництва Романівської селищної ради у тому, що спорткомплекс із плавальним басейном у Романові не буде утворений вже майже три роки, немає. Хоча рішення Господарського суду, винесене за поданням прокуратури і в інтересах громади (звісно ж, Романівської), якраз і може дуже боляче вдарили по кишені (по бюджету) Романівської селищної ради. Сьогодні вже підготовлена апеляція щодо перегляду недавнього рішення у Господарському суді вищої інстанції. Адже виходить так, що рішення Господарського суду призведе до того, що Ро-

манівська селищна рада змушена буде повертати державі (насправді Державному фонду регіонального розвитку) ті 4,3 мільйона гривень, які весною і влітку 2019-го року були вкладені (витрачені) на будівництво фундаментів та 15-ти несучих деталей (палі). Те, що фундамент існує, так само, як і те, що несучі конструкції майбутнього комплексу зведені, усі бачать. У цьому неважко переконатися, якщо оглянути будівельний майданчик поблизу стадіону Романівської ДЮСШ. Окрім того, фірма, яка виготовляла проектно-кошторисну документацію для спорудження басейну у Романові, досі не отримала за цю роботу кошти. Це, як мінімум, 800 тисяч гривень, які Романівська селищна рада змушена буде перерахувати фірмі-проектанту.

Ось така сьогодні ціна великої мрії, а насправді – великої ілюзії, що виникла у ході реалізації начебто грандіозного і дуже престижного об'єкта, який із самого початку можна було назвати як *fata morgana* по-романівськи. Адже колишня Романівська районна рада, не даючи згоди на співфінансування (у розмірі 10%) будівництва потужного спорткомплексу із басейном, розуміла реальну неспроможність державного бюджету збудувати всього за рік-півтора величезний за мірками не лише Житомирщини, але й усієї України спортивний об'єкт. Але куди важливішим аргументом проти початку такого будівництва були інші фінансові показники. Йдеться про те, скільки коштів місцевий бюджет (а це бюджет нинішньої Романівської селищної ради) змушений був витратити на утримання спорткомплексу і басейну, якими його все ж таки вдалося збудувати. За нинішніми мірками у рік на утримання комплексу-басейну у Романові потрібно було б витратити щонайменше 13-15 мільйонів гривень. Для сьогоднішніх реалій це – астрономічні суми, яких у Романівській громаді не вистає на багато інших потрібних речей. Та тоді, на початку 2019-го року, коли йшли гарячі дискусії щодо реалізму намірів і сподівань збудувати кінце потрібну для жителів колишнього району спортивну споруду, усієї правди намагалися не говорити. Вже тоді було зрозуміло, що вартість робіт буде нестримно зростати (у 2020-му році для будівництва спорткомплексу із басейном будівельники вже правили 60 мільйонів гривень), а ресурси ДФРР (Держфонду регіонального розвитку) на той час були стрімко вичерпані. Якщо навіть гіпотетично уявити, що будівництво спорткомплексу-басейну у Рома-

До нового навчального року готуємось у декількох варіантах

с. 4

Український православний світ має пережити зміни і якнайшвидше

с. 3

На підготовку топонімічних змін – рівно місяць

с. 2

нові потрапило б у 2021 році у президентську програму «Велике будівництво» (на що державі було б потрібно вже 100 мільйонів гривень), то проблема вартості утримання такої споруди все одно призвела б Романівську селищну раду до вибору: або фінансуємо спорткомплекс із басейном, або відмовляємось від фінансування спорту, культури, комунального господарства і ще кількох основних потреб щоденного життя громади. Отже, поява саме такого комплексу-басейну у Романові мала б катастрофічні наслідки для місцевого бюджету.

Одвічні питання досі не знімаються: хто винен і що робити?

Звісно ж, наші читачі, прочитавши ці рядки, однозначно поставлять питання щодо винуватців виниклої проблеми. Повісити всю повноту відповідальності на одну людину, яка змушена сьогодні ходити на судові засідання, було б несправедливо і неправильно. Адже кошти із ДФРР (йдеться про 4,3 млн грн, які були освоєні під час закладання фундаментів басейну влітку 2019 року) хтось під когось видавав. Кошти із ДФРР не могли пройти не поміченими повз низку інстанцій.

Ще одне запитання виникає завжди, як тільки мова заходить про майбутнє романівської недобудови по вулиці Медичній, 2А. Що буде далі? Що робити, аби майданчик хоча б у видимому майбутньому був використаний із користю для Романова і Романівської громади? На це питання поки що відповіді немає. Особливо сьогодні, у ці тривожні часи, коли вирішується доля самої держави. Але ми боремось, ми сподіваємось на нашу перемогу, аби взятися до справді великого будівництва. Після перемоги над рашистським агресором в Україну мають прийти великі кошти. Йдеться про потужних інвесторів та проекти, про існування яких сьогодні ще навіть важко уявити. Однак якраз у цей момент великої відбудови чи великого відродження важливо звернути увагу на розпочате у вже далекому 2019-му році будівництво спорткомплексу із басейном. Шанси на гарний фінал цієї вкрай сумної історії ще є. Мусимо потерпіти, але маємо знати, що нинішня влада у Романові до вигадок та звинувачень стосовно будівництва басейну не причетна. Причому – зовсім!

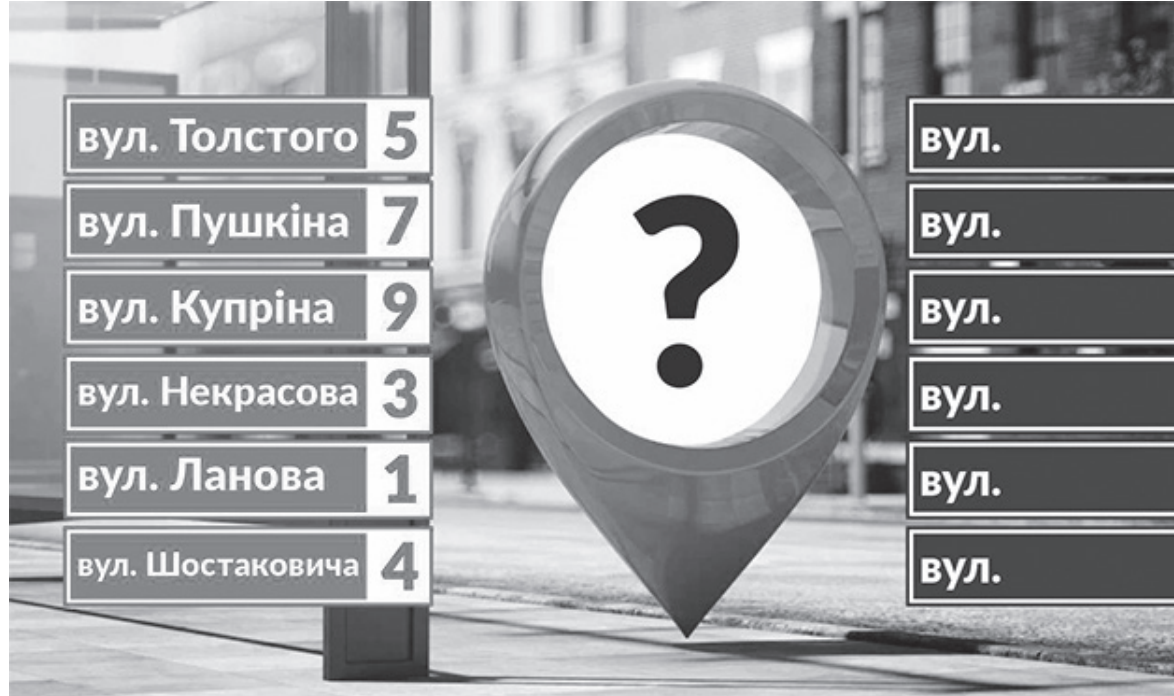
На підготовку топонімічних змін – рівно місяць

Віктор Радчук

У понеділок, 6 червня 2022 року, у Романові провела своє перше засідання комісія, яка займається питаннями найменування чи перейменування площ, вулиць, провулків, парків і скверів на території Романівської селищної ради.

Нагадаємо, що 27 травня 2022-го року сесія Романівської селищної ради ухвалила Положення про діяльність та порядок роботи комісії, затвердила її персональний склад. Відтепер комісія розпочала свою роботу, і вже менше як за місяць у Романові мають відбутися громадські обговорення щодо варіантів перейменувань вулиць та провулків у селах і селищах Романівської громади.

Перше засідання комісії фактично давало старт масштабній кампанії зі зміни назв та перейменування майже тридцяти топонімічних об'єктів. Власне кажучи, поки що місцеві ЗМІ опублікували перелік таких вулиць та провулків, які запропоновані для обговорення як членами вищезгаданої комісії, яку очолила голова постійної депутатської комісії із гуманітарних питань Ірина Серт, так і громадськістю сіл та селищ, розташованих на території Романівської селищної ради. Кожна пропозиція із перейменування вулиць та провулків у селах і селищах Романівської громади має бути публічно оприлюднена. Наприклад, у ЗМІ, а бажано – у спеціально підготовлених і розповсюджених у громадських місцях оголошеннях. Ще одна деталь, про яку у жодному разі не можна забути: запропоновані перейменування мають бути чіткі і логічно аргументовані, а якщо є потреба – із посиланнями на певні законодавчі акти чи інші правові документи. **Адже нинішні перейменування викликані**

не лише початком зухвалої та підступної російської агресії, яка зі свого боку зумовила потужний сплеск давно назрілої дерусифікації багатьох топонімічних назв в Україні. Це абсолютною мірою стосується як Романова, так і сіл та селищ, підпорядкованих Романівській селищній раді. Вже перше засідання комісії із питань найменувань та перейменувань площ, вулиць та провулків засвідчило, що варіантів стосовно зміни топонімічних назв у селах і селищах Романівської громади не бракуватиме. Пропозицій щодо перейменувань поки що не так багато, але пояснити це можна двома причинами. Перша причина полягає у тому, що далеко не всі жителі Романівської громади знають про те, що вже за місяць відбудуться громадські слухання і варіанти перейменування вулиць і провулків у селах (селищах) Романівської громади будуть підготовлені на розгляд та затвердження сесії Романівської селищної ради. Друга причина невеликої кількості пропозицій, які вже отримали члени вищезгаданої комісії, полягає у тому, що громадяни (жителі) сіл та селищ Романівської селищної ради не знають, куди саме і яким чином

звернутися у селищну раду з метою отримати інформаційну довідку чи запропонувати свій варіант перейменування вулиці (провулку). Зі свого боку **Романівська селищна рада мала б провести широку інформаційну кампанію із обговорення у соціальних мережах, у трудових колективах, на зборах громадян за місцем проживання і т. п.** теми перейменування вулиць, площ чи провулків у Романові та селах Романівської громади. Це дозволить максимально врахувати усі надіслані жителями пропозиції і підготувати належну аргументацію із посиланням на архівні джерела, наукові публікації, висновки істориків-краєзнавців. Що робити і чи треба насправді перейменовувати вулицю Гоголя, вулицю Партизанську і так само – вулицю Колгоспну? Питання зовсім не дрібязкові, а навпаки – дуже важливі. До слова, не обов'язково зважати, що ту чи іншу вулицю (наприклад Гагаріна) вже перейменовували чи збираються перейменовувати у Житомирі, Коростишеві чи в іншому місті. Цілком ймовірно, що у Романові жителі селища та сіл громади цього робити не захочуть і знайдуть (висловлять) з

цього приводу певні аргументи. Їх потрібно щонайменше почути, а потім – ще й обговорити, аби зрозуміти думки, оцінки та пропозиції кожного. Звісно ж, немає потреби довго обговорювати, чому у Романові чи, наприклад, у Старочуднівській Гуті нелогічний і навіть гротескний вигляд мають вулиці Суворова, Разіна, Папаніна, Чкалова і т. п. Адже жоден із вищезгаданих історичних персонажів, наприклад, у Романові не жив, не працював і жодного впливу на життя, розвиток селища не спричинив. То для чого тоді такі і подібні назви використовувати у нашій українській топоніміці? Тим паче, якщо на території населених пунктів народились, жили і творили достойні земляки, чий імена та прізвища мають бути прославленими.

Щодо найближчих планів роботи комісії із найменувань та перейменувань у Романівській селищній раді. Відтепер вона проходила щотижня, а про конкретний час початку кожного засідання варто запитувати у селищній раді.

На засіданнях комісії мають бути присутніми члени, склад було ухвалено під час сесії Романівської селищної ради 27 травня 2022 року. Однак на засідання комісії можуть запросити і жителів Романівської громади, яких цікавить те чи інше топонімічне питання. Також можуть бути присутні будь-хто із депутатів Романівської селищної ради.

Надзвичайно потужну роль у процесі підготовки майбутніх громадських слухань, які орієнтовно відбудуться 5 липня 2022 року, мають голови старостинських округів.

Адже староста села найкраще і найшвидше може повідомити і пояснити жителям про те, які топонімічні зміни готується провести місцева влада Романівської громади вже після громадських слухань 5 липня 2022 року. Але для того, щоб розповісти людям про стан справ із пропозиціями та підготовкою до перейменування, треба знати, чому, навіщо, для чого і яким саме чином пропонуються назвати чи перейменовувати ту чи іншу вулицю або ж провулок.

І наостанок про те, що іноді можна почути у розмовах на вулицях наших міст, селищ і сіл щодо перейменування вулиць, провулків, площ, парків та ін. Йдеться про те, що це не на часі, що йде війна і начебто саме тому немає потреби займатися топонімічними питаннями. Насправді зміни, впорядкування та осучаснення топонімічної картини наших міст і сіл продиктовані не примхою чи забаганкою певної людини чи групи осіб. Такі зміни назріли давно, і розпочалися вони не сьогодні. Однак сьогодні слід діяти. Щонайперше – захищати і боронити свою рідну країну. І так само дбати про зміст нашого духовного життя, яке має бути орієнтоване на нашу історію, наші звичаї і традиції. А ще – ми повинні надовго (назавжди) закарбувати у пам'яті народній імена наших героїв. І тут сумніви зайві: все це – на часі і потребує нашої ретельної уваги.

Романівське бюро правової допомоги консультує

Одноразова грошова допомога призначається у разі загибелі (смерті) військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста, який призваний на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, якщо смерть настала під час виконання військовослужбовцем обов'язків військової служби або внаслідок захворювання, пов'язаного з виконанням ним обов'язків військової служби. Одноразова грошова допомога призначається і виплачується рівними частинами членам сім'ї, батькам та утриманцям загиблого (померлого) військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста.

Порядок дій

Для отримання одноразової грошової допомоги вам необхідно звернутися за місцем проходження служби (зборів) військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста або уповноваженим структурним підрозділом державних органів, на які покладаються функції щодо підготовки необхідних для призначення виплати документів.

Перелік необхідних документів

- заяви від усіх осіб, що мають право на виплати;
- витяг з наказу про виключення загиблого військовослужбовця із списків особового складу військової частини (надається військовою частиною);
- витяг з особової справи про склад сім'ї військовослужбовця;
- документа, що свідчить про причини та обставини загибелі;
- свідоцтва про смерть військовослужбовця, військовозобов'язаного та резервіста;

- свідоцтва про народження військовослужбовця;
- документів, що посвідчують особу (паспорт громадянина України);
- документа, що засвідчує реєстрацію фізичної особи у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків (код);
- постанови відповідної військово-лікарської комісії щодо встановлення причинного зв'язку смерті;
- банківські реквізити.

Терміни та порядок виплати допомоги

Керівник уповноваженого органу, тобто військової частини, подає у **15-денний строк з дня реєстрації всіх документів** розпорядникові бюджетних коштів висновок щодо виплати одноразової грошової допомоги, до якого додаються документи. Розпорядник бюджетних коштів приймає у місячний строк після надходження зазначених документів рішення про призначення або відмову у призначенні

одноразової грошової допомоги і надсилає його разом з документами уповноваженому органу для видання наказу про виплату такої допомоги особам, які звернулися за нею, або у разі відмови для письмового повідомлення заявника із зазначенням мотивів відмови. **Виплата одноразової грошової допомоги здійснюється у порядку черговості відповідно до дати подання документів.** Одноразова грошова допомога виплачується особі шляхом її перерахування уповноваженим органом на рахунок в установі банку, зазначений одержувачем виплати, або через касу уповноваженого органу.

За більш детальною інформацією звертайтеся до Романівського бюро правової допомоги на адресу: смт Романів, вул. С. Лялевича, 2; тел. (068) 291-90-18 або 0 800 213 103 (безкоштовно).

Український православний світ має пережити зміни і якнайшвидше

Віктор Першко

Сесія Романівської селищної ради, призначена на 27 травня 2022-го року, отримала широкий резонанс у середовищі Романівської громади одразу, як тільки з'явилось оголошення про її проведення. І найголовнішою причиною такої потужної уваги до проведення сесії стало питання про ставлення до Української православної церкви московського патріархату.

9 травня 2022 року голова Романівської селищної ради Володимир Савченко видав розпорядження № 77 «Про заборону діяльності УПЦ МП Московського патріархату на території Романівської селищної ради». Відтепер для того, аби розпорядження голови громади було підкріплене і посилене волевиявленням депутатської більшості Романівської селищної ради, питання «Про заборону...» мали розглянути у сесійному залі 27 травня 2022 року. Без надмірного галасу чи бурхливих дискусій розпорядження голови селищної ради за № 77 від 9 травня 2022 року депутати все ж таки розглянули. Під час голосування усі 19 депутатів, присутніх на сесії, підтримали розпорядження голови селищної ради. Проте на цьому події, які стосуються питання про долю УПЦ МП в Україні, на сесії Романівської селищної ради не завершилися. Депутати вирішили підготувати звернення до Верховної Ради України (ВРУ) щодо заборони на території України УПЦ МП та інших конфесійних формувань та громадських утворень, на які має вплив російська федерація. Після невеликої перерви, поки текст документа було підготовлено згідно з редакційно-літературними нормами і вимогами, депутати Романівської селищної ради проголосували і одностайно підтримали текст звернення до ВРУ.

Ось на цьому сесійна історія із заборною діяльності УПЦ МП на території Романівської селищної ради і завершилася. Якщо висловити оцінку і спробувати порівняти значимість обох «церковних» рішень сесії Романівської селищної ради, то, безумовно, звернення депутатів Романівської селищної ради до Верховної Ради України має більш суттєве значення. Річ у тім, що згідно із Законом України «Про свободу совісті та релігійні організації», Україна як держава має право використати всю повноту влади для припинення на час війни діяльності УПЦ МП як організації, керівний центр якої перебуває на території держави-агресора. Розпорядження голови Романівської селищної ради не можна вважати неправильним,

нелегітимним, а значить – непотрібним. Воно містить моральну, більшою мірою – навіть політичну оцінку діяльності УПЦ МП на території Романівської селищної ради. І така оцінка вкрай важлива. Як і звернення до мирян і прихожан громад УПЦ МП. **Адже саме церковна громада, жителі певної території, які становлять так званий церковний приход, мають найперше право пропонувати і навіть вимагати від настоятеля певного приходу рішення про перехід під верховенство Православної церкви України (ПЦУ).** Такий шлях позбутися «московського дурману» найкращий, найдемократичніший і свідчить про розуміння громадою прихожан змісту тієї облуди, яку несе із собою церква, що благословляє знищення українців як народу і як нації. Слід зауважити і визнати, що досі такого розуміння всередині переважної більшості прихожан УПЦ МП немає. У своєму зверненні до вірян Романівський селищний голова Володимир Савченко наголосив, що, не чекаючи рішень Верховної Ради, прихожани мають зробити свій крок і якнайшвидше: «Українці єдині у прагненні захистити

власну державу в обороні, у силі волонтерів і у вірі. Ми всі молимося за наших відважних воїнів. І у своїх молитвах стаємо єдиною рушійною силою. Нині доленосні часи для країни. Приймаємо рішення, від яких залежить майбутнє і якими прощаємося із загарбницьким пропагандистським минулим. **Надзвичайні зміни відбуваються сьогодні і у релігійних спільнотах. З 24 лютого, після повномасштабного вторгнення росії, серйозні соціальні зміни стали неминучими, торкнулися вони і православного світу. Єдиною з українським народом хоче бути і церква. Українська православна церква, яка підпорядковувалась московському патріархату, нині відмежовується від ворожого покровительства, зважаючи на ризики, констатуючи злочини священнослужителів проти цілісності і незалежності України. Ми усвідомлюємо, що загарбницька пропаганда проникла і у храми, і з вуст деяких проповідників лунали неприпустимі заклики, але зараз свідомі, патріотично-налаштовані настоятелі храмів УПЦ МП висловлюють своє єднання з народом, відмовляючись від будь-яких зв'язків з росією, виходячи з підпорядкування москві. Відмова**

від проросійського впливу – це є шлях істинний для єпархій, які зі своїм народом у цій відчайдушній боротьбі, які максимум зусиль докладать для перемоги, які підтримують наших воїнів. Ми маємо йти зі своїм народом визвольним шляхом, далеким від росії. Протидіємо змінам і відвоюємо свою відданість московському патріархату лише ті настоятелі, які сьогодні йдуть всупереч національній ідеї, хто не приховує своєї проросійської позиції. Вірю, що таких буде все менше, а православні єпархії відмежуватимуться назавжди від московського впливу і стануть проукраїнською православною спільнотою. Прошу усіх вірян Романівської громади свідомо слідувати прикладу релігійного патріотизму. Рішення сесії селищної ради від 27 травня 2022 є першим кроком на цьому шляху. У наших храмах мають звучати молитви за Україну».

Наостанок маємо обов'язково повідомити наших читачів, що у той же день, 27 травня, коли проходила сесія Романівської селищної ради, у Києві відбулися Збори за участі єпископів, священників, монахів та мирян УПЦ МП, де мали обговорити подальші взаємини цієї релігійної конфесії із

російською православною церквою із центром у Москві. Збори насправді відбулися, а потім відбувся і Синод УПЦ МП, де були ухвалені рішення, які засвідчили б про розрив УПЦ МП із РПЦ. **Поки що про рівень розриву чи розколу між УПЦ МП і РПЦ сказати щось конкретне важко, оскільки п. 5 Статуту УПЦ МП про її підпорядкування та адміністративно-управлінську залежність від московської матері-церкви (РПЦ) не скасований і навіть не поставлений під сумнів.** Зрозуміло, що керівництво УПЦ МП розуміє всю глибину прірви, яка насправді існує між церквою Кіріла (Гундяєва) і багатомільйонною паствою українців-мирян, орієнтованих на УПЦ МП (церкву Онуфрія). Адже насправді йдеться про свідомо заплановане, організоване і освячене РПЦ знищення (геноцид) жителів України. У тому числі й прихожан УПЦ МП. **І хто в Україні цього не розуміє, той мимоволі стає на ворожий бік. Ось такий висновок мали б з'ясувати, усвідомити для себе і наші земляки-романівчани.**

Церковні стосунки між УПЦ МП і РПЦ, між УПЦ МП і ПЦУ (Православною церквою України) вже у найближчі дні, тижні і місяці будуть рухатись до розриву із одними та зближення із іншими. **В Україні, як і в будь-якій незалежній, соборній державі, має бути єдина автокефальна помісна православна церква.** Початок червня 2022 року лише підтвердив ймовірно очікуваний сценарій розвитку подій навколо церковного питання в Україні. У середовищі прихожан, а потім і поміж священниками УПЦ МП набирали і досі набирають поширення здебільшого негативні оцінки дій керівництва РПЦ на чолі із патріархом Кірілом (Гундяєвим). Яскраво емоційним і доволі гучним прикладом такої оцінки дій керівництва РПЦ стало звернення чернівецького митрополита Лонгіна (настоятеля Банченського монастиря) до патріарха РПЦ Кіріла (Гундяєва), виголошене 5 червня 2022 року під час недільної проповіді у Банченському монастирі.

«Ваша святість, дякуємо за ваше благословення. За те, що гинуть люди і проливається кров. За те, що ви бомбили наші монастирі, наші церкви. За те, що ви вбиваєте наших ченців, наших священників. Дякуємо, ваша святість, за велике ваше благословення на кровопролиття», – сказав митрополит Лонгін. Він додав, що за це Кіріл відповідь перед Богом. «Хтось буде відповідати за пролиту кров, за материнські сльози, за дітей, які залишилися сиротами. Ті, що благословляли війну та кровопролиття – ви відповісте перед Богом. За кожну сльозинку материнську, за кожну свіжу могилку ви відповісте перед Господом Богом. Ви поранили весь український православний світ, ви завдали нам болю. Не шукайте собі виправдань», – сказав настоятель Банченського монастиря.

До нового навчального року готуємось у декількох варіантах

Віктор Радчук

Початок червня в освітан традиційно поєднується із клопотами щодо завершення навчального року.

Нинішній називають умовно навчальним роком. Лише його початок у вересні – жовтні 2021 року може вважатись періодом більш-менш системного і впорядкованого навчання. Далі пішла чергова хвиля ковідного карантину, і школярі розпочали епоху навчання в онлайн-режимі. А вже із 24 лютого 2022-го року і цей режим довелося змінювати. У підсумку маємо дуже невтішну картину, але слід відзначити, що освітянська ланка України встояла, так само, як і військо, і сама держава України. Ба більше, як і годиться, на початку червня освітяни вже думають про те, як розпочати наступний навчальний рік. На жаль, вся територія України сьогодні залишається потенційно небезпечною внаслідок авіаударів та ракетних обстрілів з боку агресора.

Якраз із питання про сховища для першаків у школах Романівської громади ми й розпочали бесіду із **начальником відділу освіти Романівської селищної ради Оксаною Гавриловою**.

– Зараз це, мабуть, наше найперше завдання – знайти примі-

щення із укриттям на час оголошеного сигналу «Повітряна тривога!» для учнів першого класу, – **каже Оксана Леонідівна**. – Адже всім зрозуміло, що із першокласниками працювати в онлайн-режимі недоцільно і неможливо. В принципі це стосується усіх класів початкової школи. Тому ми все робимо і неодмінно знайдемо вихід, аби учні початкових класів навчалися у приміщеннях із укриттями. Щодо учнів старших класів, то питання про їхнє розміщення в укриттях на час оголошеної тривоги поки що нереальне – немає у нас такої кількості сховищ чи укриттів. Тому, в разі продовження режиму воєнного часу у вересні нинішнього року, учні середніх і старших класів будуть навчатися у режимі онлайн. Звісно ж, це не

найкращий варіант навчальної діяльності, однак для більшості учнів це реальний шлях здобуття освіти. Проте ми готуємось і до кращого варіанту, коли школярі сидітимуть за партами і навчатимуться у звичному режимі.

– **Мережа шкіл Романівської селищної ради не постраждала внаслідок погіршення економічного стану країни за час війни?**

– Як би не було тяжко працювати із періодичними зменшеннями держбюджетних субвенцій на освіту, ми не вдавалися до закриття шкіл. Під час недавньої сесії селищної ради, що відбулася 27 травня, депутати ухвалили рішення про зміни у статутах практично усіх навчальних закладів Романівської громади. Деякі школи ми перетворили на філії опорних початкових закладів, наших ліцеїв. Це дає можливість працювати педагогічним колективам у звичному режимі. Хоча, якщо говорити відверто, то повернення до колишніх, навіть дворічної давності, реалій поки неможливе. Мусимо зважати на все: на розміри субсидій, на кількість дітей у тих чи інших школах, на можливості підвозу дітей, з цим, до речі, є чимало труднощів. Адже замість 14-ти шкільних автобусів, якими ми довозили дітей до шкіл, гімназій і ліцеїв, сьогодні у «строю» залишилося лише вісім. Мусимо довести до відома жителів селища Романова, що підвозу дітей до шкіл у новому навчальному вже не буде. Куди важливіше за-

безпечити обов'язкове підвезення учнів, які живуть на відстані 5, 8 і навіть 14 кілометрів від школи.

– **Як вчителі проведуть літні канікули і щорічні відпустки?**

– Маємо намір надати повноцінні відпустки для наших педагогів. Звісно, знаємо і відчуваємо скруту у грошах, але економити на вчительському відпочинку, який цього літа буде суто умовним, ми не збираємося. Тим паче, що відправляти вчителів у відпустку лише на 24 дні економічно недоцільно. Адже величина виплат педагогам прямим і безпосереднім чином впливає на повноту податкових надходжень до бюджету нашої громади. Тому, скорочуючи терміни відпустки для вчителів, ми одразу ж відчутно скорочуємо (зменшуємо) бюджет селищної ради.

– **Оксано Леонідівно, але ж новий навчальний рік все ж таки поки що має дуже проблематичний вигляд.**

– Однозначно так, проблем багато. Причому таких, яких ми ніколи не бачили і про які нічого не знали. Йдеться не лише про наявність бомбосховищ, про які ми ще рік чи три роки тому і думати не хотіли. Йдеться і про вчителів, які поки що перебувають за кордоном, і вже виникають питання, а чи повернуться вони в Україну у ближчій перспективі. Найпершим чином бракуватиме вчителів іноземної мови, логопедів, психологів. Окреме питання стосується проведення тендерів для забезпечення шкіл паливом,

продуктами харчування. Колишні угоди, які ми уклали на 2022-й рік, вже недійсні через низку причин. Наприклад, підприємець, який раніше уклав із нашим відділом угоду, пішов служити і сьогодні воює на фронті. Ще один фактор, який вибиває нас із колії, – ціна пального для автомобільної техніки. Звісно ж, говорити про остаточні варіанти вирішення цих проблем будемо ближче до 1-го вересня, але думати, прораховувати і шукати резервні шляхи для повноцінного початку нового навчального року ми зобов'язані, і ми це робимо. Слід зауважити, що поки без вирішення залишаються суто навчальні проблеми: нових підручників для тих учнів, що навчаються за проектом «Нова українська школа» (НУШ), поки немає. Те ж саме стосується і курсів із перепідготовки вчителів, які навчають дітей за програмами НУШ. Проте зараз лише початок червня, і попереду маємо майже 90 днів до старту нового навчального року. За нинішніми мірками це – ціла епоха. Дуже сподіваюсь і не втрачаю оптимізму щодо конструктивних пропозицій та дій нашого освітянського міністерства. Але більшою мірою сподіваюсь на власні сили і ресурси нашого місцевого бюджету. Звісно ж, хочеться сподіватися і вірити у краще, але ми, освітяни, звикли бути готовими до будь-яких умов. Зрештою, щиро вірю у те, що перемога України над агресором все ж таки – не за горами. І якраз це зараз – найголовніше.

У лісі на Романівщині виявили уламки ворожої ракети

6 червня уламки ракети та пошкоджені дерева виявили у лісовому масиві Романівської громади. Попередньо з'ясовано, що боеприпас потрапив у ліс під час ворожих обстрілів, що відбувалися раніше.

Поліцією розпочато досудове розслідування, – повідомляє відділ комунікації поліції Житомирської області.

Близько 14:40 до відділення поліції № 5 (м. Чуднів) надійшло повідомлення від лісничого, який виявив уламки характерного вигляду в одному з лісових кварталів між селами Червоні Хатки та Старочуднівська Гута Романівської громади.

На місці події працювала слідчо-оперативна група поліції та фахівці вибухотехнічної служби ГУ Національної поліції області.

Попередньо встановлено, що у лісовий масив потрапила ракета класу «повітря-повітря» під час ворожих обстрілів Житомирщини, що відбувалися раніше. Серед пошкоджених дерев правоохоронці виявили уламки боеприпасу, блок управління з мікросхемами та пальне.

Поліцейські вилучили свідчення військового злочину.

Відомості про подію було внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч. 1 ст. 438 (порушення законів та звичаїв війни) КК України.

Станом на 7 червня правоохоронці розпочали 694 кримінальних провадження за фактами вчинення воєнних злочинів російським агресором на території Житомирщини, з них 215 фактів стосуються порушення законів і звичаїв війни.

Поліцейські нагадують жителям області про необхідність дотримуватися правил безпеки. Пам'ятайте, що нині діє заборона на відвідування лісів.

У разі виявлення підозрілого предмета не варто до нього наближатися, рухати чи переносити. Позначте місце знахідки яскравою тканиною, гілкою чи іншим доступним способом. Подбайте, щоб до потенційно небезпечної території не наближались люди. Сповістіть про таку знахідку поліцейських (на спецлінію 102), рятувальників (на спецлінію 101) або зверніться до місцевих органів влади.

Будьте розсудливі та обережні! Навчайте правил безпеки дітей та постійно нагадуйте їм про це.

КІБЕР ПОЛІЦІЯ
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІЦІЯ
УКРАЇНИ

• уважно **перевіряйте URL-адресу** сайту на якому збираєтесь розраховуватися банківською картою

• **використовуйте лише ліцензійні** програми, систематично та своєчасно їх оновлюйте

• здійснюйте **регулярне резервне копіювання даних**, зберігайте їх на зовнішніх носіях інформації

• **перевірте** підозрілі сайти або номери телефону **на сайті Кіберполіції**

• **нікому не повідомляйте пароль** або інші персональні дані, використовуйте складний пароль

• не переходьте за сумнівними посиланнями, навіть якщо лист надійшов від друга, все одно потрібно пам'ятати, що **зловмисники могли отримати доступ і до його акаунтів**

У кіберполіції порадили, як захистити свої дані від хакерів

Хакер, перебуваючи в одній мережі з вами, може перехоплювати дані банківських карток, паролі та повідомлення, тому надайте перевагу інтернету від мобільного оператора перед загальнодоступною мережею Wi-Fi.

У кіберполіції радять не здійснювати банківські операції, коли підключені до публічної мережі, не використовувати мережі Wi-Fi, що просять авторизуватися за номером телефону, електронною поштою або через соціальні мережі: цим можуть скористатися зловмисники.

Також потрібно вимикати опцію загального доступу до файлів, заборонити виявлення свого девайса іншими користувачами мережі, вимикати опцію автоматичного підключення до відкритої мережі, використовувати VPN у разі підключення до громадської мережі Wi-Fi.

Крім того, у кіберполіції радять не реєструватися на нових ресурсах під час використання невідомої мережі, а якщо з'єднання переривається та відбувається перепідключення – не використовувати таку мережу.

Сімейний лікар – це рівень, а народний – ще й визнання

Коли заходить мова про життєвий шлях Марії Скремінської, про роботу, про здобутки та досягнення на своїй головній, фаховій, ниві охорони здоров'я, то тут не бракує гарних, щирих, промовистих фраз та оцінок від людей, з якими Марія Василівна зустрічалася сотні разів, яких лікувала, про яких турбувала-ся і вболівала.

Проте найкращі враження від того, як працює досвідчена лікарка, можна отримати безпосередньо біля її робочого кабінету, а ще краще – під час безпосереднього прийому своїх пацієнтів. Унікаль-

на лаконічність, точність і виваженість кожної фрази і кожного запитання, яке адресоване пацієнтові, – все це впадає у вічі під час спілкування лікаря із відвідувачами. Звання «Заслужений лікар України» у випадку із Марією Скремінською є органічним і гармонійним поєднанням визнання заслуг цієї жінки на рівні держави із величезним, беззаперечним авторитетом у середовищі жителів колишнього Романівського району, де Марія Василівна працює із 1978 року. Так, вона пройшла надивовиж потужний, важкий, сповнений багатьох труднощів шлях справді народного лікаря, адже на старті своєї професійної кар'єри на Романівщині Марії Скремінській доводилося бувати ледь не у кожному селі. І діставатися до найвіддаленіших осель доводилося не лише на автотранспорті, але й пішки, взувши звичне для поліської

глибинки взуття – чоботи. Але, попри лік часу, отримуючи нові посади і призначення, вона залишалася сучасною і вимогливою насамперед до себе. А ще – надивовиж уважною, часто прискіпливою до найменших деталей, що стосувалися здоров'я людей.

Її чудово знають і поважають тисячі романівчан. Мабуть, важко порахувати кількість пацієнтів, які мали справу із Марією Скремінською і ніколи не жалкували, а здебільшого дякували лікарці за доброту, щирість, самовідданість та невтомність. З нагоди свого славного ювілею Марія Василівна Скремінська отримала зливу вітань, багато вдячних слів і побажань. Ми доєднуємось до сказаного та висловленого і щиро бажаємо Марії Василівні гарного настрою, вдячних пацієнтів, миру у житті і усіх життєвих гараздів.

Символ завзяття і життєвої сили – це про Марію Сірик

Двадцять сім років на ниві місцевого самоврядування. Ось таку частину своєї життєвої долі присвятила йому Марія Анатоліївна Сірик із села Ягодинка.

Народилася вона у селі Хижинці, а професійний фах зооветлікаря здобувала у стінах Білоцерківського сільськогосподарського інституту. Після того працювала у Ягодинці головним спеціалістом (головним зоотехніком) у місцевому колгоспі. Так сталося, що у декретній відпустці за двома своїми дітками перебувала аж п'ять років. Колгоспи на той час у більшості своїй розпалися через низку економічних обставин у державі. Ось якраз у цей момент і довірили Марії Сірик посаду секретаря Ягодинської

сільради. Було це у 1995-му році. А вже потім, коли посада секретаря сільради стала виборною, Марію Анатоліївну кілька разів обирали її виборці. Зрештою, важко сказати, хто у Ягодинці і довколишніх селах, що належали раніше до відання Ягодинської сільради, міг скласти гідну конкуренцію Марії Сірик. Вона все знає і все вміє. Все, що належить до компетенції місцевої влади. Вона міцно поєднала формальний авторитет своєї посади секретаря сільської ради із незаперечною повагою і визнанням від людей, її односельців, її виборців. Важко віднайти точну відповідь, де черпає ця чарівна жінка стільки завзяття, витримки, сил і насаги, аби вирішувати проблеми будь-якої складності. Хоча достатньо поспілкуватися із Марією Анатоліївною хоча б десять хвилин, щоби зрозуміти формули та рецепти її професійного

таланту, який, безумовно, у неї від Бога. Вона має багато вподобань і захоплень. Особливе місце – народна пісня, яка об'єднала навколо Марії Сірик чудових самодіяльних артистів ансамблю «Берегиня». Предмет особливої гордості Марії Анатоліївни – двійко її славних діточок, які отримали гарну освіту і обоє живуть та працюють у столиці України.

Нинішній рік, важкий для нашої країни через нашествя підлого ворога, для Марії Сірик виявився ще й ювілейним. Звісно, на адресу ювілярки приходило чимало теплих, щирих і задушевних привітань. Найголовнішого, чого чекає від життя Марія Анатоліївна, – миру і чистого неба над Україною. Звісно, що миру після нашої спільної перемоги. Нехай щастить Вам у всьому, шановна ювілярко! Гарного вам настрою і довголіття у чудовій країні.

Пенсії під час війни: як виплачують?

Пенсіонери – одна із найбільш вразливих категорій громадян під час війни.

Вони менш мобільні, часто потребують догляду і ліків. Їм складніше пристосуватися до нових умов і подбати про себе. У таких обставинах соціальна допомога від держави є життєво необхідною. Але отримати пенсію в умовах війни не так просто. Що робити, якщо пенсіонер переселився чи опинився на окупованій території? Чи буде обіцяне підвищення виплат? Відповіді шукав Центр громадського моніторингу та контролю.

Чи має Пенсійний фонд гроші?

За інформацією Пенсійного фонду України, гроші на виплати пенсіонерам у бюджеті є. У травні виплата пенсій була профінансована на 100%. Всього пенсіонерам було нараховано 48,7 млрд грн: 38,1 млрд грн – через уповноважені банки і 10,6 млрд грн – на випла-

ту пенсій через АТ «Укрпошта». Станом на 29 травня поштарі доставили 87,9% профінансованої суми за травень.

Голова правління Пенсійного фонду Євгеній Капінус зауважив, що у перші місяці війни фонд отримав на 10 млрд грн більше надходжень, ніж торік. А пенсійні виплати здійснювали навіть із випередженням графіку.

«У складних умовах бізнес виконує свої зобов'язання. Так само виконує і держава. Фінансування фонду здійснюється у повному обсязі», – сказав Євгеній Капінус під час брифінгу у медіацентрі «Україна» і додав, що у березні фонд також провів заплановану індексацію пенсій.

Хто отримає доплати і підвищення?

У травні Пенсійний фонд перерахував виплати для пенсіонерів, які працюють. Це стосується тих громадян, які вийшли на пенсію або отримали перерахунок два роки тому, тобто до 1 квітня 2020 року. У червні вони отримають не лише підвищення пенсії, а й доплати за квітень і травень.

«За законодавством автоматичний перерахунок пенсії працюючим пенсіонерам проводиться з квітня», – пояснила міністр соціальної політики Марина Лазебна.

Крім того, у липні будуть підвищені пенсії, які залежать від рівня прожиткового мінімуму. Зокрема, з 1 липня мінімальна пенсія становитиме 2027 грн.

Як отримати пенсію переселенцям?

З початком війни багато пенсіонерів переселилися в інші

регіони України або виїхали за кордон. Вони також можуть отримати пенсію. За словами урядовців, для пенсіонерів, які отримують виплати на банківські картки, нічого не змінюється. Пенсія зараховується їм на картку, як раніше. Якщо пенсіонери отримували виплати через Укрпошту, то можуть змінити спосіб отримання пенсії, звернувшись до Пенсійного фонду, або зробити це самостійно через особистий кабінет на порталі Пенсійного фонду.

«Є питання з тими, хто поїхав, а отримували через поштові відділення. Але є безліч способів змінити спосіб отримання пенсій. Якщо вони не можуть отримати, то їх пенсія просто чекає в Україні. Або можна через портал Пенсійного фонду відкрити свій кабінет і змінити спосіб виплати», – розповіла очільниця Мінсоцполітики Марина Лазебна.

Що робити пенсіонерам на лінії фронту та окупованих територіях?

За словами голови правління Пенсійного фонду Євгенія Капінуса, держава продовжує нараховувати виплати пенсіонерам, які опинилися на тим-

часово окупованих територіях. Люди, які мали пенсійні рахунки в банку, отримують гроші на картку. Однак ті, хто отримував пенсію в Укрпошті, мусять виїхати на підконтрольну Україні територію.

У Пенсійному фонді наголошують, що всі виплати, які пенсіонери не змогли отримати вчасно протягом війни, будуть збережені. Якщо пенсіонери не можуть виїхати на безпечну територію, то отримають виплати якнайшвидше після деокупації.

«На деокупованих територіях пошта практично одразу після деокупації намагається докласти максимум зусиль, щоб здійснити всі виплати по пенсійних зобов'язаннях. Якщо подивитися, то і Харків, і Київська область, і Сумська область максимально швидко розгортають свої пересувні й стаціонарні відділення і здійснюють відповідні виплати», – зазначив Євгеній Капінус у медіацентрі «Україна».

У разі труднощів з отриманням пенсій можна звернутися на гарячу лінію Пенсійного фонду за номерами 0 800 503 753, 044 281 08 70, 044 281 08 71.

Що потрібно знати про меланому

Шкіра – найбільший орган людини, що захищає від інфекцій і травм, регулює температуру тіла.

Вона накопичує воду і жир, виробляє вітамін D. Шкіра має три основні шари: епідерміс (зовнішній), дерма (внутрішній), гіподерма (глибокий шар жиру). Меланоцити – клітини, що виробляють пігмент (колір) шкіри, який надає їй засмаги. Вони перебувають у найглибшому шарі епідермісу.

Іноді здорові меланоцити змінюються і починають неконтрольовано рости. У такому разі утворюється пухлина, що і називається меланомою.

Ця пухлина є злоякісною та може через кров і лімфу поширюватися в інші органи, чим і є дуже небезпечною. Водночас люди з меланомою мають позитивний прогноз лікування, якщо захворювання діагностоване на ранній стадії.

Чому і де розвивається меланома

Причини появи меланом досить невідомі, проте надмірний вплив ультрафіолетового випромінювання від сонячного світла або ламп для засмаги підви-

щує ризики. Крім того, відігравати певну роль можуть фототип шкіри, перенесений досвід сонячних опіків, часте перебування на сонці без засобів захисту, відвідування солярію, спадковість, вік.

Найчастіше меланома розвивається на ділянках тіла, що піддаються прямому впливу сонячного випромінювання: тулубі, ногах, руках, шиї та обличчі. Рідше – на долонях, підшвах ніг або під нігтями, на очах, у роті, на статевих органах та біля анального отвору. Якщо на вашому тілі значна кількість родимок, потрібно бути особливо пильними, адже це підвищує ризик розвитку меланоми.

Меланома найчастіше розвивається на місці появи родимок, проте виникає і на шкірі, яка виглядає здоровою.

Симптоми меланоми

Нормальні родимки мають чітку межу й однорідний колір: від світло-коричневого до чорного. Вони симетричні (овальні або круглі), а їхній діаметр не перевищує 6 мм (розмір гумки на олівці). З часом родимки можуть змінюватися, а деякі навіть зникають.

Першими ознаками та симптомами меланоми часто є зміна розміру та краю родимки, а також поява пігментованих або незвичайного вигляду новоутворень на шкірі. Крім того, варто занепокоїтися, якщо з родимки виділя-

ється кров чи на ній утворюються кірочки.

Для кращого запам'ятовування ознак переродження родимок у меланому запровадили шкалу «ABCDE»:

- A – Asymmetry (асиметрія) – асиметрія невуса;
- B – Border (край) – зміна меж родимки на нерівні або нечіткі;
- C – Colour (колір) – поява неоднорідності кольору родимки;
- D – Diameter (діаметр) – перевищення діаметра 5-6 мм;
- E – Enlargement (збільшення) – швидке збільшення в розмірах.

Якщо ви бачите ознаки зміни будь-якої з наявних родимок – зверніться до сімейного лікаря та/або дерматолога й у жодному разі не займайтеся самолікуванням.

Фактори ризику виникнення меланоми:

- світлий фототип шкіри;
- спадковий фактор і випадки меланоми в анамнезі у найближчого кола родичів;
- імунodefіцит, пригнічена імунна система;
- тривале та постійне перебування під впливом ультрафіолетових променів без використання засобів захисту

Щоби зменшити ризики розвитку меланоми, потрібно уникати:

- перебування під прямими сонячними променями без засобів захисту (спеціальних захисних кремів/спрейів);
- використання соляріїв, сонячних ламп;
- травмування родимок;
- контакту родимок із хімічними подразниками.

Регулярно оглядайте шкіру з оглядом на шкалу «ABCDE» та своєчасно звертайтеся до лікаря, якщо помітите будь-які зміни. Це може допомогти із ранньою діагностикою та збільшити ймовірність успішного лікування в разі раннього виявлення захворювання.

Пресслужба Міністерства охорони здоров'я

Домедична допомога у разі травмування очей

Під час бойових дій, спричинених повномасштабним вторгненням рф в Україну, кількість травм очей значно зросла.

Поверхня ока становить близько 0,3% від загальної поверхні нашого тіла. Проте на неї припадає понад 13% усіх ушкоджень під час бойових дій.

Більшість із травм виникають внаслідок вибухів та їхніх наслідків, коли уламки різних видів зброї можуть потрапити до ока. Також ушкодження виникають внаслідок ударів вибухової хвилі та спричиняють травму задньої частини ока. Що робити у разі пошкодження очей під час воєнних дій?

Правила невідкладної домедичної допомоги у разі осколкових поранень очей:

- за можливості знайдіть безпечне місце або укриття;
- не намагайтеся самостійно видалити сторонні предмети, не тріть та не торкайтеся ока;
- не промивайте око водою. Якщо ж це стане необхідним, то використовуйте для цього чисту воду;
- не наносьте на око мазі чи інші засоби;
- зверніться за медичною допомогою за першої ж можливості.

Домедична допомога у разі проколу чи порізу ока:

- зробіть та обережно накладіть на травмоване око захисний щиток. За його відсутності можна використати, наприклад, дно паперового стаканчика – це попередить тиск на око;
- обережно зафіксуйте щиток, не притискаючи його до ока;
- не приймайте аспірин, ібупрофен чи інші нестероїдні протизапальні препарати, адже вони розріджують кров і можуть посилити кровотечу;
- зверніться за медичною допомогою.

Домедична допомога у разі потрапляння хімічних речовин до ока:

- негайно промийте око великою кількістю чистої води. За можливості робіть це у рукавичках, слідкуйте, щоб не забруднити неуразжене око;
- зверніться за медичною допомогою.

Правильно та вчасно надана домедична допомога знизить тяжкі наслідки травм ока та врятує зір.

Пресслужба Міністерства охорони здоров'я

Що робити, якщо у лікарні відмовляють у безоплатних послугах чи ліках

Попри воєнний стан в країні, Програма медичних гарантій (ПМГ) продовжує діяти.

Держава гарантує всім пацієнтам надання необхідної медичної допомоги та лікарських засобів, які передбачені Програмою медичних гарантій, безоплатно. Лікарні продовжують отримувати оплату від НСЗУ за надані пацієнтам медичні послуги.

ПМГ покриває всі основні види медичної допомоги: первинну, спеціалізовану, екстрену, паліативну допомогу та медичну реабілітацію, допомогу під час вагітності та пологах, допомогу новонародженим у складних неонатальних випадках, ранню діагностику онкології тощо. Отже, консультації, обстеження, аналізи, госпіталізації та операції мають бути безоплатними.

Пацієнт має право отримати медичну послугу безоплатно, якщо:

- Вона входить до переліку безоплатних послуг у межах Програми медичних гарантій. Отримати детальну інформацію про те, що входить у гарантований безоплатний пакет, можна в контакт-центрі НСЗУ за номером 16-77. На разі на офіційному сайті НСЗУ ці дані закриті з міркувань безпеки.

- Заклад уклав договір з НСЗУ на відповідну послугу. За договором з НСЗУ працює більшість комунальних медзакладів – міські, районні та обласні лікарні, спеціалізовані медзаклади, деякі приватні, лікарі-ФОП. Детальні адреси закладів також можна дізнатись у контакт-центрі НСЗУ.

Проте звертаємо увагу, що, зважаючи на війну, яка триває через агресію російської федерації, деякі лікарні можуть бути перевантажені допомогою постраждалим, у такому разі подекуди на місцевому рівні може бути ухвалене рішення про тимчасове ненадання планової допомоги.

Натомість пацієнт має право на безоплатну медичну допомогу у будь-якому іншому медзакладі, який може її надавати. При цьому місце реєстрації чи проживання не має значення. Контакти найближчих закладів, які надають необхідні медичні послуги, можна дізнатись за номером 16-77.

Нагадуємо, що для пацієнта безоплатними є і ліки з Національного переліку лікарських засобів. Перевірити наявність у медичному закладі препаратів з Нацпереліку можна на сайті eliku.in.ua та на сайтах місцевої влади в розділі охорони здоров'я або на сайті лікарні.

Якщо ви зіткнулися з ситуацією, коли у медзакладі вимагають гроші за послуги, що мають бути безоплатними, зверніться з офіційною скаргою до головного лікаря (медичного директора) закладу про неправомірні дії медика.

Якщо відмовляють на рівні керівництва лікарні, напишіть скаргу до департаменту охорони здоров'я у вашому місті чи регіоні або до власника медзакладу – відповідного органу місцевої влади. Зазвичай у назві лікарні зазначено, хто є її власником.

Якщо не вдається вирішити проблему на місцевому рівні, подайте скаргу в НСЗУ через контакт-центр або листом на поштову адресу: м. Київ, пр-т Степана Бандери, 19, індекс 04073 або на електронну адресу info@nszu.gov.ua.

У скарзі потрібно зазначити:

- Прізвище, ім'я та по батькові, дату народження (у форматі день, місяць, рік народження).
- Дату відмови у медичній послугі.
- Повну назву лікарні.
- Посаду, прізвище, ім'я та по батькові працівника, який порушує ваші права.
- Детальний опис ситуації: у чому саме відмовили (або вимагали гроші), за яких обставин, яку суму ви витратили на допомогу або яку суму від вас вимагали.
- Контакти, за якими з вами можна зв'язатися: номер телефону, електронна пошта.

Ваша небайдужа громадянська позиція дозволить не тільки об'єктивно відреагувати на окремо взяті ситуації, а й покращити медичну систему в Україні.

Пресслужба Міністерства охорони здоров'я

Гороскоп на тиждень 8 червня - 14 червня

ОВЕН
Уникайте візитів до «білого» дому і паперової тяганини. Довіряйте своїй інтуїції – вона вас точно не підведе. Знайдіть час для рідних.

ТЕЛЕЦЬ
Сім разів відмірай – один відріж. Це ваш девіз на цей тиждень. Уникайте кермування автомобілем – є ризик потрапити у ДТП.

БЛИЗНЮКИ
Відкладіть вирішення побутових проблем на потім. Цей час краще присвятити спілкуванню, зустріньтеся з давніми друзями.

РАК
Перша половина тижня сприятлива для розширення ділових стосунків. У другій його половині будьте уважними до рідних.

ЛЕВ
Забудьте, що ви колись щось винні, і зосередьтеся на власних проблемах. Тиждень сприятливий для змін у зовнішності.

ДІВА
Зберігайте у будь-якій ситуації холодність розуму. Обережність при прийнятті важливих рішень вам точно не завадить.

ТЕРЕЗИ
Тиждень вдалий для творчих представників цього знаку зодіаку. Поділіться з коханою людиною планами на майбутнє.

СКОРПІОН
Складається враження, що ваше життя хтось поставив на стоп. Присвятіть вільний час спілкуванню з коханою людиною.

СТРІЛЕЦЬ
Друзі розчарують, але це не привід сумувати. У другій половині тижня на вас чекають приємні несподіванки і сюрпризи.

КОЗЕРІГ
Несприятливий період для того, щоб давати кошти у борг. Натомість на вас чекає фінансова пропозиція, яка принесе немало вигоду.

ВОДОЛІЙ
На вас чекає успіх у професійній сфері. Можливі труднощі в особистому житті, але не варто переживати – це тимчасово.

РИБИ
І хоч ви поки що до цього не готові, але на вас чекають зміни – і у роботі, і в особистому житті. Шукайте підтримки у друзів.

Смачного!
Ліниві голубці

Інгредієнти: 125 г рису, 250 г води, 1 цибулина, 1 морквина, 50-70 г вершкового масла, ½ качана білокачанної капусти (маленької), 500 г фаршу телячого або асорті, ½ ч. л. коріандру меленого, 400 г томатів (у власному соку), 200 г сметани, 2-3 ст. л. соняшникової олії, сіль та перець до смаку.

• Приготування починаємо з підготовки рису. Добре промийте 125 г крупи і залийте її холодною водою у співвідношенні 1:2. Злегка підсоліть і варіть 5 хвилин під закритою кришкою після закипання. Зніміть з вогню і залиште на 15 хвилин, щоб рис дійшов до готовності.

• У цей час підготуйте інші інгредієнти. Придбайте готовий м'ясний фарш з одного виду м'яса чи зробіть асорті. Також доречно буде приготувати його самостійно вдома, наприклад з пісної м'якоти свинини. Вам знадобиться 500 г готового фаршу.

• Цибулину наріжте дрібними кубиками, а морквину натріть на крупній тертці, ½ шт. капусти наріжте дрібно ножем. Розтопіть 50-70 г вершкового масла на пательні та припустіть цибулю до м'якості та прозорості. Додайте до пательні моркву і тушкуйте 3 хвилини. Уведіть нашатковану капусту і тушкуйте все разом до м'якості капусти протягом 5-7 хвилин. Цей маневр зробить майбутні голубці соковитими й ніжними. Доведіть овочі до смаку сіллю і перцем.

• У великій посудині змішайте остиглий рис, фарш і за смажку. Додайте до суміші ½ ч. л. меленого коріандру.

• Ретельно перемішайте і сформуєте невеликі ліниві голубці у формі продовгуватих котлет або іншої потрібної для вас конфігурації. Керамічну форму для запікання змастіть 2-3 ст. л. соняшникової олії та викладіть ліниві голубці в один шар. Постарайтеся міцно притискати один до одного, бо голубці будуть всмажуватися і відстань між ними природно збільшиться.

• Для соусу попередньо з'єднайте нарізані томати у власному соку (400 г) та 200 г сметани. Додайте сіль і перець, добре перемішайте.

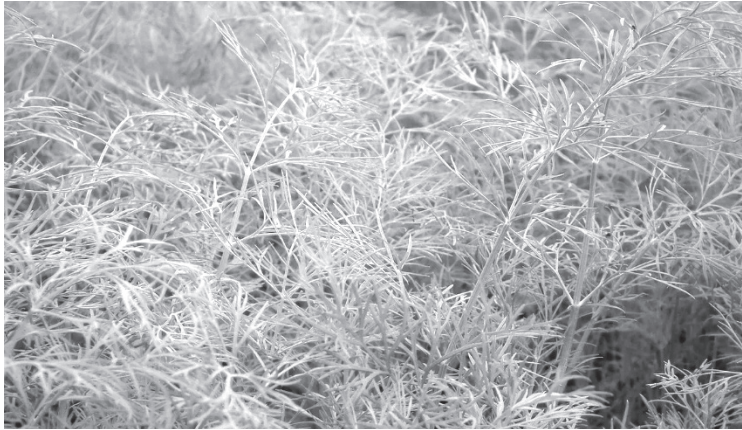
• Отриманою сумішшю залийте форму з лінивими голубцями й запікайте в духовці на 180 градусах протягом 45-50 хвилин.

Порада
Капусту для лінових голубців може обрати будь-якого розміру, бо начинку не знадобиться загортати в окреме листя. Ми пропонуємо взяти маленького качана, й буде достатньо половинки капусти. Якщо в наявності велика головка, то відріжте четвертину або орієнтуйтеся на кількість капусти залежно від об'єму запланованої страви.

Джерело: klopotenko.com

8 червня середа	9 червня четвер	10 червня п'ятниця	11 червня субота	12 червня неділя	13 червня понеділок	14 червня вівторок
+ 15° + 25°	+ 16° + 26°	+ 17° + 26°	+ 17° + 26°	+ 18° + 26°	+ 17° + 26°	+ 17° + 26°
742 ТИСК, ММ	744 ТИСК, ММ	756 ТИСК, ММ	744 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ	743 ТИСК, ММ

Куточок ГОРОДНИКА

Секрети якісного врожаю кропу на городі: чому прянощі не зростають і як це виправити

Що робити, якщо кріп погано росте: сільська хитрість.

Вважається, що ця рослина невибаглива і може рости за будь-яких умов. Однак це не зовсім правильно. Кріп погано зростатиме, якщо умови йому не подобаються.

До негативних факторів належать:

- дефіцит поживних речовин у ґрунті;
- підвищена кислотність ґрунту;
- помилки при посадці;
- неякісне насіння;
- помилки під час підготовки до посадки;
- відсутність догляду.

Крім того, не можна висаджувати кріп у тіні. Рослина

страждатиме через дефіцит світла. Для зелені потрібен 10-годинний світловий день. Грядка з цією культурою повинна розташовуватись на відкритій освітленій ділянці. Якщо було вирішено вирощувати зелень в домашніх умовах, горшки з нею необхідно тримати на підвіконні, а за необхідності підсвічувати лампами.

Помилки при поливі також можуть занапастити кріп. Полив має бути рясним. У спекотні тижні слід проводити процедуру через день, а за стандартної погоди достатньо лише трьох маніпуляцій на тиждень.

Для поливу досвідчені дачники використовують тільки теплу воду, що відстоялася, холодна рідина здатна підвищити ризик розвитку хвороб.

Чим підживити полуницю, щоб вплинути на кількість зав'язей і збільшити урожай

Три важливі елементи для полуниці.

Полуниця є найпоширенішою культурою на багатьох дачах. Однак у забезпеченні рясного врожаю допоможе не тільки правильна висадка рослин, але й своєчасний і правильний догляд за ними. Полуниця потребує певних мікроелементів, які зможуть вплинути на кількість зав'язей і збільшать урожай.

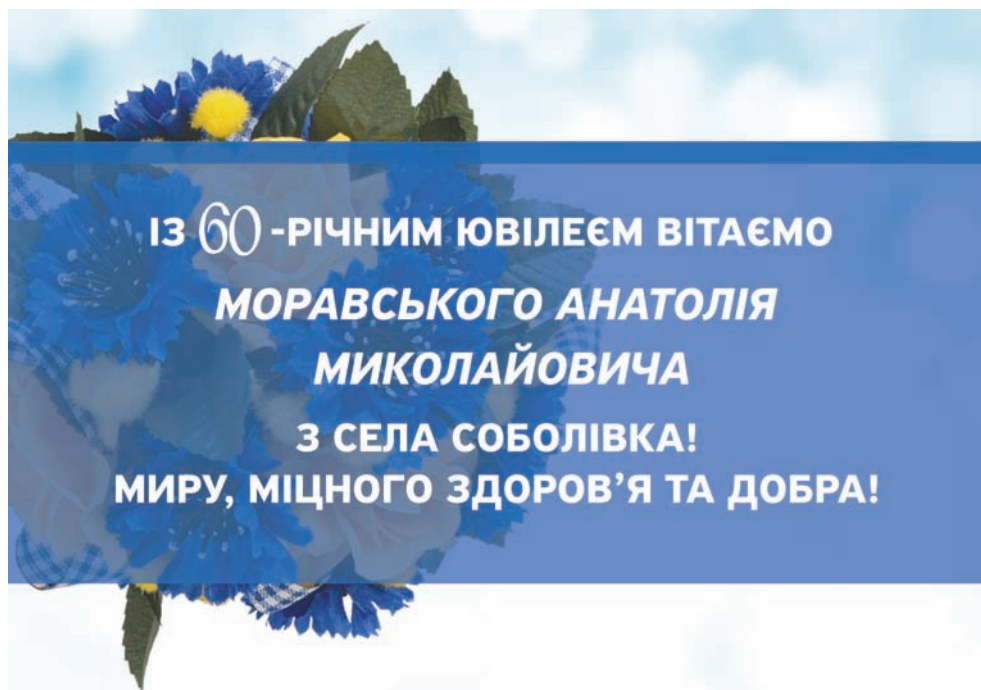
Калій
Калій безпосередньо впливає на кількість цвітінь полуниці і подальші зав'язі. Калій не розчиняється в ягодах в процесі дозрівання, тому необхідне постійне підтримання його протягом усього часу дозрівання плодів. Споживання цього мікроелемента припадає на період між формуванням ягід до кінця збору врожаю.

Бор
Бор важливий для розвитку кореневої системи, утворення насіння і формування пилку, а також плодів полуниці. Та-

кож він впливає на цілісність мембрани, яка підтримує структуру клітинної стінки. Така підгодівля не тільки збільшує врожайність полуниці, але і впливає на смак ягід. Так, з настанням весни кущі полуниці необхідно полити розчином борної кислоти з додаванням марганцевокислого калію (1 г марганцевокислого калію, 1 г борної кислоти на 10 л води) з розрахунку 10 л розчину на 30-40 кущів. Також варто зробити позакореневе підживлення перед початком цвітіння. Для цього 2 г борної кислоти, 2 г марганцю і 1 склянку золи необхідно розвести в 10 л води.

Цинк
Цинк впливає на кількість плодів на кущах полуниці, що призводить до підвищення врожайності. Дефіцит цинку спостерігається в ґрунті з високим балансом рН (> рН 7,0), а також на недавно вапнованих і сильно вапнованих ґрунтах. Однак надмірна кількість цинку може деформувати плоди.

Джерело: Ukr.Media

ІЗ 60-РІЧНИМ ЮВІЛЕЄМ ВІТАЄМО

МОРАВСЬКОГО АНАТОЛІЯ

МИКОЛАЙОВИЧА

З СЕЛА СОБОЛІВКА!

МИРУ, МІЦНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ДОБРА!

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС 76001

СПОДОБАЛАСЬ
ГАЗЕТА?

ПІДТРИМАЙ СВОБОДУ СЛОВА!

ПЕРЕДПЛАТИ

на 1 місяць - 12,50 грн,
на 3 місяці - 37,50 грн,
на 6 місяців - 75,00 грн

у найближчому поштовому відділенні!

Цікаві факти про гранат

• Слово «гранат» походить від латинського слова «granatus», що в перекладі українською означає «насіннєвий».

• Гранат є одним із символів Вірменії. Цей символ говорить про родючі і багаті ґрунти Вірменії. Крім того, зображення граната присутнє на усіх офіційних логотипах міст Туреччини.

• Сік граната практично неможливо відіпрати, якщо він потрапить на одяг.

• Гранат містить в собі велику кількість вітаміну С, а точніше – 40% від денної норми.

• У кожній півкулі сезон дозрівання гранатів свій. У північній півкулі сезон гранатів – із вересня по січень. У південній півкулі – з березня по травень.

• За легендою, перше дерево, на якому виріс гранат, посадила богиня любові Афродіта.

Вважається, що це – перше дерево, яке виросло на острові Кіпр.

• Гранат згадується не тільки в різних міфах, але і двічі в Корані – як про приклад хороших речей, створених Богом, і один раз як про райський плід.

• У Стародавньому Єгипті майже всіх єгиптян ховали разом з гранатом. Крім цього, вживання граната перед

битвою, як вважалося, наділяло воїна особливою силою і він ставав непереможним.

• Гранат покращує пам'ять. Дослідження за участю 28 людей похилого віку зі скаргами на пам'ять показало, що 230 мл гранатового соку в день значно поліпшували маркери вербальної і зорової пам'яті. Дослідження на мишах також показують, що гранат може допомогти в боротьбі з хворобою Альцгеймера.

• Гранат багатий дієтичними нітратами, які покращують фізичну працездатність.

Алгоритм отримання е-лікарняного під час перебування за кордоном

Консультує Пенсійний фонд України.

1 Якщо захворіли, звернутися за медичною допомогою до лікаря в країні, де перебуваєте. Як документальне підтвердження отримання медичної допомоги та самого факту тимчасової втрати працездатності отримати медичний документ. Бажано, щоб у документі діагноз було вказано з використанням міжнародної класифікації МКХ-10.

2 Зв'язатися з українським лікарем, який перебуває в Україні та має доступ та можливість працювати в ЕСОЗ, за допомогою месенджера чи електронної пошти.

3 Надати підтвердження підстави набуття тимчасової непрацездатності – медичний документ (довідка чи виписка), в якому буде вказаний діагноз пацієнта. За потреби лікар може запросити переклад документа українською мовою.

4 На підставі іноземного медичного документа лікар створює в ЕСОЗ медичні записи про факт лікування за кордоном та формує медичний висновок про тимчасову непрацездатність (МВТН). Якщо ваш український номер телефону (який зазначений в ЕСОЗ) у мережі і підключений роумінг – ви отримаєте про це смс-повідомлення в 16-символьному форматі.

Алгоритм отримання е-лікарняного під час перебування за кордоном

portal.pfu.gov.ua

2022

#ПФУ

5 Медичний висновок з моменту накладання на нього КЕП лікаря автоматично передається з електронної системи охорони здоров'я до Електронного реєстру листків непрацездатності.

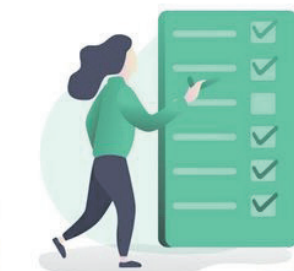
6 На підставі медичного висновку автоматично сформується електронний листок непрацездатності. Пацієнт отримує про це друге смс-повідомлення – від Пенсійного фонду (якщо був вказаний такий канал комунікації).

7 Електронний листок непрацездатності надійде роботодавцю пацієнта в його

кабінет страхувальника, а також відобразиться в самого пацієнта в його особистому кабінеті на вебпорталі Пенсійного фонду. Пацієнт має повідомити роботодавця про створення йому е-лікарняного будь-яким зручним способом.

8 Через 7 днів з дати закриття електронний лікарняний переходить у статус «Готово до сплати». Це означає, що роботодавець може приступити до опрацювання е-лікарняного і призначення за ним допомоги.

9 Роботодавець сформує за вашим лікарняним за-

за вашим лікарняним, її можна уточнити у роботодавця).

11 Якщо ж зв'язку з роботодавцем немає, стан оплати лікарняних завжди можна уточнити безпосередньо у відділенні Фонду, де він зареєстрований.

Зазначений алгоритм діє лише для таких категорій непрацездатності:

- захворювання або травма загального характеру,
- догляд за хворою дитиною,
- вагітність та пологи,
- ортопедичне протезування.

Строк дії медичного висновку про тимчасову непрацездатність визначається іноземним медичним документом, але не може перевищувати:

• 30 днів – для категорій «Захворювання або травма загального характеру» та «Ортопедичне протезування» (якщо непрацездатність триває довше, необхідно буде надати актуальний медичний документ);

• 14 днів – для категорії «Догляд за хворою дитиною», якщо дитина лікується амбулаторно.

Пенсійний фонд України

10 червня 2022 р.
№ 10 (162)

Газета є членом
Всесвітньої газетної Асоціації

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації серії ЖТ № 333/710 Р від 21 грудня 2018 р.

Видавець – ПП «Медіа Ресурс»; адреса: 10014, м. Житомир, вул. Рильського, 9, каб. 407

Адреса редакції: м. Житомир, вул. Рильського, 9, 4й пов., каб. 407
Тел.: (0412) 418-189

Директор: Олександр Васильковський, тел.: 0 (67) 510-50-75, alex.vasilykovsky@gmail.com

Головний редактор: Ольга Сидельська, тел.: 0 (97) 470-60-17

Рекламний відділ: Людмила Павлюк, тел.: 0 (67) 412-89-81

Редакція не несе відповідальності за зміст рекламних матеріалів. Редакція може не поділяти думку авторів матеріалів. Передрук матеріалів видання повинен бути узгоджений з редакцією.

Інформація для публікацій надається інформаційним агентством ТОВ «Видавництво "РІА"»; код ЄДРПОУ 34095069; адреса: 21032, м. Вінниця, вул. Ширшова, 3а; свідоцтво про державну реєстрацію інформаційного агентства як суб'єкта інформаційної діяльності серії КВ №194-57Р від 12.08.2009 р.

Матеріали позначені цим знаком друкуються на правах реклами
Віддруковано в друкарні
ТОВ «Прес Корпорейшн Лімітед»,
21100, м. Вінниця, вул. Чехова, 12а
Тел. (0432) 55-63-97, 55-63-98
Зам. наклад: 5000 прим.
Замовлення №221610
Розповсюджується безкоштовно